

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000–105/1163– /2011. RP.
Előadó: dr. Nánási Zoltán

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **nyíregyházi** lakos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárásban – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 204/2012. (VI. 6.) számú állásfoglalása megállapításaira – a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdésére, valamint 109. §-ának (1) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Törvényszéknek címezve (1539 Budapest, Pf. 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Törvényszékhez (1027 Budapest, Csalogány u. 47-49.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Szabolcs–Szatmár–Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos a Nyíregyházi Városi Ügyészséghez címezve 2011. szeptember 22-én élt panasszal a vele szemben 2011. szeptember 19-én Nyíregyháza Füzes Bokor 5. sz. alatti helyen fogatosított rendőri intézkedés ellen.

A panaszos a beadványában leírta, hogy 2011. szeptember 17-én 14:30 óra körüli időben kaszálóján gereblyézett, amikor az ittas állapotban lévő F. András nyíregyházi lakos őt és pónilovát egy karóval kezdte el ütlegelni. Ekkor a panaszos, a támadás elől kitérve, a lovas kocsiját arrébb hajtotta, kb. 10–15 percet várt, majd haza indult. Az Eszlári útra kanyarodva ismét szembe találta magát F. Andrással, aki újra elkezdte ütni őt és a lovát a karóval. A panaszos ez elől a támadás elől már nem tudott kitérni, így elővette engedéllyel tartott gázriasztófegyverét és leadott egy figyelmeztető lövést, majd egy célzott lövést a támadóra. Támadója ekkor összeesett, de azonnal fel is állt és a karóval hadonászva kísérte a panaszost. Ekkor a panaszos rendőrt hívott.

A kitérő két járőr nem tisztázta, hogy őt milyen karóval ütötték meg, az milyen hosszú volt, milyen sérülés okozására volt alkalmas, valamint az esetről készült mobiltelefonos videofelvételt is figyelmen kívül hagyták. A rendőrök a panaszos megbilincseltek és előállították, melynek a panaszos megítélése szerint nem lett volna helye. A panaszost kórházba szállították, ahol a sérüléseiről látletet készült, itt azonban – a szintén kórházba szállított F. András – ismételen támadólag lépett fel vele szemben.

A kórházba szállítást követően a panaszost a rendőrség épületébe vitték, ahol két és fél órát volt fogva tartva, ezt követően gyanúsítottként hallgatták ki. Megítélése szerint F. András az ő sérelmére követett el bűncselekményt, illetőleg a rendelkezésre álló tanúkat nem kutatták fel, és őket nem hallgatták meg.

A panaszos sérelmezte, hogy a meghallgatási jegyzőkönyvből csak vonakodva akartak adni neki, valamint olyan példányt kapott, mely számítógépből kinyomtatott, üres példány volt, ideiglenes ügyszámmal. Megítélése szerint a bűnügyi szám hiánya miatt meghallgatása törvénytelen volt. A panaszos sérelmezte továbbá a gyanúsítás tartalmát is, megítélése szerint a jogos védelmi helyzet kizárja a bűncselekmény elkövetését.

A panaszos indítványozta továbbá a vele szemben folytatott büntetőeljárás megszüntetését, valamint az általa megnevezett személyek tanúkénti kihallgatását, az F. András által ténylegesen használt karó lefoglalását illetőleg orvosszakértő kirendelését arra vonatkozóan, hogy a karó milyen sérülés okozására alkalmas. Megjegyezte továbbá, hogy a történeteknek köszönhetően lovában jelentős értékcsökkenés következett be.

A panaszos 2011. november 17-i dátummal beadványát kiegészítette, ennek során leírta, hogy a rendőrök a helyszínre a segítségkérést követően kb. egy óra alatt értek, mert nem találták a helyszínt (őket telefonon útba kellett igazítani). A panaszos a rendőrök szolgálati fellépését „érdektelennek” minősítette, nem közölték vele „nyíltan és érthetően” semmit, a rendőrautóba azért kellett beülnie, mert „mentek az egyik tanúhoz”. Mikor már bent ült az autóban, akkor mondták neki, hogy előállítják, valamint igazolás alá vonták és elvették tőle riasztópisztolyát is. Ekkor került sor megbilincselésére is.

Ismételten sérelmezte megbilincselését, majd 19:30 órakor a rendőrkapitányára érkezéskor kérte, hogy szóljanak a szüleinek, akik az épület előtt váraakoztak. Ezt követően a rendőrök azt mondták neki, hogy várja meg a nyomozót, aki kihallgatja. Jogairól „egyértelmű” tájékoztatást nem kapott, fogva tartása alatt semmilyen eljárási cselekmény nem történt, a panasztétel lehetőségéről sem tájékoztatták, először csak akkor, amikor írásban panaszt tett és azt a rendőrkapitányságra bevitte.

A beadványban foglaltak szerint a panaszos az alábbi részecselekményeket panaszolta:

- a rendőrök szolgálati fellépését;
- előállításának tényét, időtartamát;
- a vele szemben alkalmazott bilincshasználatot;
- a jogairól való tájékoztatás mellőzését;
- az ügy tanúi felkutatásának mellőzését;
- a gyanúsított jegyzőkönyv alakításait, gyanúsításának tartalmát;
- azt, hogy a lefoglalt fa karó nem egyezik meg a támadáshoz ténylegesen használttal;
- az engedéllyel tartott gáz-riasztópisztolya elvételét.

II.

A Panasztestület állásfoglalásában alapjog súlyos sérelmét állapította meg és azt megküldte részemre. Erre tekintettel hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdésén, valamint az Rtv. 93/A. § (6) és (7) bekezdésén alapul.

A Panasztestület megállapította, hogy az ügyben az intézkedés késedelme, annak részrehajló volta, valamint az előállítás ténye miatt nem állapítható meg jogsérelem. Megállapítható azonban alapjogsérelem az előállítás aránytalanul hosszú tartama, a bilincs alkalmazásának jogszerűtlensége, valamint az előállítás tartalmának téves dokumentálása miatt. A Panasztestület megítélése szerint ezen jogsérelmek elérik azt a szintet, mely az állásfoglalásnak az országos rendőrfőkapitány részére történő megküldését indokolják.

III.

Jelen közigazgatási hatósági eljárás kezdő időpontja 2012. július 27. napja. A panaszolt rendőri intézkedés tevékenységsorozata összetett tényállást képez, amelynek minden részletre kiterjedő tisztázására *(különös tekintettel az előállítás jogszerűségének vizsgálatára valamint a rendőrök szolgálati fellépésére)* formalizált eljárásban a Panasztestületnek – törvényi felhatalmazás hiányában – nem volt módja, azonban a Ket. alapján folytatott eljárásban történő döntés előkészítése azt szükségessé tette. A tényállás tisztázására további bizonyítási eszközök beszerzése vált szükségessé, mely a rendelkezésre álló ügyintézési határidő meghosszabbítását tette indokolttá, ezért a Ket. 33. § (7) bekezdése alapján az eljárásnak 2012. augusztus 26-tól számított 30 napos meghosszabbítása mellett döntöttem.

Az eljárás befejezésének határnapja ennek megfelelően 2012. szeptember 26. napja.

IV.

A vizsgálat során az alábbi bizonyítékok alapján állapítottam meg a döntésem alapjául szolgáló tényállást:

- a panasz (2 lap, 2 lap kiegészítéssel);
- a Nyíregyházi Rendőrkapitányság vezetőjének 15010–105/88/2011/P. sz. jelentése;
- a Nyíregyházi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály KMB Alosztály rendőrei által írt 15050/33676/2011/id. sz. jelentés;
- a fentivel azonos számú, a panaszos előállításáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés;
- Nyilatkozat az előállító helyiségbe elhelyezett személy megnyilatkoztatására (szám nélkül, 2011. szeptember 17.);
- Igazolás az előállítás időtartamáról (szám nélkül, 2011. szeptember 17.).

1. *A panaszos panaszolta a vele szemben fogatosított előállítás tényét valamint időtartamát.*

Az Rtv 3. §-a alapján:

3. § (1) *A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.*

Az Rtv. 33. § (2) f) pontja alapján:

33. § (2) *A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, (f) aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.*

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése alapján:

A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A panaszos előállításának kezdeti időpontja 2011. szeptember 17-én 16:30 óra volt, mely egyben a vele szemben fogatosított intézkedés kezdő időpontja is volt. A panaszost kórházi vizsgálat után 19:30 órakor szállították a Nyíregyházi Rendőrkapitányság épületében található előállító helyiségbe, ahol a befogadásához kapcsolódó minden szükséges dokumentum elkészítésre és kitöltésre került.

A RobotZsaru NEO integrált ügyviteli és ügyfeldolgozó rendszer adatai alapján megállapítható, hogy a panaszos ügyében (19:30 órai előállítását követően, valamint a szükséges dokumentáció elkészítése – letéti jegyzőkönyv, nyilatkozat – után) 20:55 órakor már irat rögzítésére került sor (szabálysértési feljelentés), ezt követően került sor a panaszos forrónyomos szolgálat parancsnokának történő átadására, a beszerzett adatok alapján 21:30 órakor. A fentiekből következően amíg a panaszos az előállító helyiségben várakozott, az intézkedő rendőrök részéről folyamatos munkavégzés zajlott, mely érdemi eljárási cselekménynek minősül. Megjegyezni kívánom, hogy éppen a panaszos alapvető jogainak –

köztük a tisztességes eljáráshoz, valamint a jogorvoslathoz fűződő jogának – biztosítása érdekében volt szükséges a fentiekben említett dokumentumok elkészítése.

21:30 órakor a bűnügyi készenlét (forrónyomos parancsnok) átvette az intézkedő rendőröktől a panaszost, ezt követően az ügyben végzett eljárási cselekményekről tájékozódott. A pontos tényállás megismerése, valamint a rendelkezésre álló adatok elemzése-értékelése után összegyűjtötte a kihallgatáshoz szükséges információkat és felkészült a panaszos gyanúsított kihallgatására, melyre ezt követően sor került.

Az előállítás 2011. szeptember 17-én 22:35 órakor véget ért, amit kétséget kizáróan igazolnak a rendelkezésre álló dokumentumok (fogdakönyv, rendőri jelentések, „Nyilatkozat” és az előállításról szóló igazolás). A „Nyilatkozat”-ot, valamint az előállítás időtartamáról szóló igazolást a panaszos saját kezű aláírásával ellátva vette át. Az előállítás végrehajtásáról valamint kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló 15050/33676/2011/id. sz. jelentésen a szabadon bocsátás időpontja tévesen szerepel (21:30 óra), azonban a Fogdakönyvből megállapítható a helyes időpont (22:35 óra) és a panaszosnak átadott igazolás is ezt tartalmazza.

A Panasztestület az állásfoglalásában megállapítja, hogy a panaszosnak ténylegesen csak 23:11 órakor volt lehetősége elhagyni a rendőrség épületét. Meg kívánom jegyezni, hogy ez az időpont a panaszos gyanúsított kihallgatásának befejező időpontja, mely 22:38 órakor kezdődött és már a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény szerinti eljárás, mely az előállítás időtartamába nem számít bele és melynek vizsgálatára jelen közigazgatási eljárásban nincs hatásköröm.

A fentiek alapján a panaszos előállítása jogszerűen és szakszerűen, a törvényes keretek megtartásával került foganatosításra, így **a panasznak az előállítás tényére, valamint időtartamára vonatkozó részeit elutasítom.**

2. A panaszos sérelmezte a vele szemben intézkedő rendőrök szolgálati fellépését.

Az Rtv. 20. §-a alapján:

20. § (1) A rendőrt az intézkedés során

a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy

b) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja.

(2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

(3) A rendőr köteles - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni.

(4) Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. §-a alapján:

5. § (1) Az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.

A Szabolcs–Szatmár–Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének 105/85/2012. sz. tájékoztatása (pótlólagos kivizsgálása) során megállapítható, hogy a panaszossal szemben intézkedő rendőrök eleget tettek az Rtv. 20. §-ában és a Szolgálati Szabályzat 5. §-ában előírtaknak az intézkedésük megkezdésekor. Ennek megfelelően az intézkedés megkezdése előtt a napszaknak megfelelően köszöntek és az intézkedés alá vontat nemének és életkorának megfelelően szólították meg. Közölték továbbá nevüket, azonosító számukat, valamint az intézkedés tényét és célját. Intézkedésük megkezdése előtt megmutatták azonosító jelvényüket is.

A fentiek alapján a panasznak a rendőrök szolgálati fellépésének módjára vonatkozó részét elutasítom.

3. A panaszos sérelmezte, hogy vele szemben előállítása alkalmával kényszerítő eszközt (bilincset) alkalmaztak.

Az Rtv. 33. § (2) alapján:

*(2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,
b) aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;*

Az Rtv. 48. §-a alapján:

A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

(c) szökésének megakadályozására.

Az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló 15010/33676/2011. id. sz. jelentés szerint a panaszossal szemben 2011. szeptember 17-én 16:30–17:20 óra közötti időben került sor bilincs alkalmazására, az Rtv. 48. § c) pontja alapján, szökésének megakadályozása céljából.

Tekintettel arra, hogy a panaszos garázdaság bűncselekményének elkövetésével volt gyanúsítható (előtte könnyű testi sértést is elkövetett) és előállítására emiatt került sor, megítélésem szerint a vele szemben – az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseinek egyébként mindenben megfelelő – bilincshasználat indokolt és szakszerű volt.

A fentieken túlmenően megjegyezni kívánom, hogy az Rtv. 48. §-hoz fűzött indokolás alapján a bilincs alkalmazása a további ellenszegülés, a szökés, a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz, tehát alkalmazása előzetes ellenállás

tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyamánként is szóba jöhet. A fenti esetben a bilincs használata tehát nem csak indokolt, hanem szakmailag el is várható a rendőrtől egy olyan helyzetben, amelyben az intézkedés alá vont személy másokra veszélyes, vagy esetlegesen önkárosító cselekményt hajthat végre.

A fentiekre tekintettel a panasznak a bilincselést sérelmező részét elutasítom.

4. A panaszos sérelmezte, hogy őt az intézkedés során a jogairól nem tájékoztatták.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés 2. mondata alapján:

Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A Szabolcs–Szatmár–Bereg megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének 105/92/2012. számú, a panaszügyről készült összefoglalója alapján megállapítható, hogy a panaszos az intézkedés során, valamint a rendőrkapitányságra történő előállítását követően a jogairól a fenti törvényi előírásnak megfelelő tájékoztatásban részesült. Megállapítható továbbá, hogy a panaszos saját kezű aláírásával ellátta a *Nyilatkozat az előállító helyiségbe elhelyezett személy megnyilatkoztatására* (2011. szeptember 17-én kelt) c. dokumentumot, melyben szerepel, hogy a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást az Rtv. 92–93. §-a alapján szóban megkapta. A fentiekben túlmenően az előállítás időtartamáról szóló igazolás hátoldalán szerepelnek mindazon szervezetek elérhetőségei, melyeknél panasz előterjesztésére van lehetőség. Ezen okiratot is aláírásával ellátva vette át a panaszos.

A fentiek alapján a jogorvoslati jogról való tájékoztatás elmaradását sérelmező panaszt elutasítom.

V.

A panaszos panaszolta továbbá, hogy ügyében nem került sor tanúk felkutatására, a gyanúsított jogszabályban előírt tartalmi és formai követelményeknek, az eljárás során lefoglalt karó nem volt azonos azzal, mellyel őt bántalmazták, valamint hogy engedéllyel tartott gáz-riasztófegyverét nem szabályszerűen vonták be.

Panaszának ezen részeivel kapcsolatosan megjegyezni kívánom, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 196. §-a szerint *akinek az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.* A büntetőeljárással, különösen pedig a gyanúsítással, illetőleg a bírósági tárgyaláson elhangzottakkal kapcsolatos panaszok elbírálására a jelen Ket.-eljárásban nincs hatásköröm, így a panasz ezen részét nem vizsgáltam. A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy a panaszos a panaszát az annak elbírálására illetékes ügyészségen előterjesztette, valamint azt az ügyészség elbírálta.

VI.

A Panasztestületnek az állásfoglalásában kialakított álláspontjával a határozat IV. részében kifejtett indokok alapján nem értek egyet.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100.§ (1) bekezdés *a*) pontja valamint a (2) bekezdése, a 109. § (1) és (3) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 3. §-a, 20. §-a, a 33. § (2)–(3) bekezdései, 48. §-a, 92. § (1) bekezdése, valamint a 93/A. § (6)–(9) bekezdései;
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 196. §-a,
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 5. §-a.

Budapest, 2012. szeptember „ „

**Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány**